

RAHTIKIRJA

1. Yleistä

- 1.1. Tavarat kuljetuksesta laaditaan tämän ohjeen liitteen 6A mukainen rahtikirja. Lähettäjä laatii rahtikirjan ja toimittaa sen kuljetusyhtiölle. Lähettäjä ja kuljetusyhtiö täyttävät rahtikirjan kentät tämän ohjeen mukaisesti.
- 1.2. Lähettäjä antaa tavarat tai tyhjät vaunut kuljetettaviksi sen jälkeen, kun kuljetuksesta on sovittu lähetysmaan sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti.
- 1.3. Tavarat voidaan lähettää yhdellä rahtikirjalla (yhtenä lähetyksenä) vain, jos lähettäjiä ja vastaanottajia on yksi ja vastaavasti tavarat lähtevät yhdeltä asemalta ja kuljetetaan yhdelle määräasemalle.
- 1.4. Yhdeksi lähetykseksi katsotaan:
 - 1.4.1. tavarat, jotka on kuormattu yhteen vaunuun (yhteenkytkettyyn vaunuryhmään) ja niiden kuljettamista varten tarvitaan erillinen vaunu tai on tarpeen yhdistää useita vaunuja (yhteenkytketty vaunuryhmä), jotka kuljetetaan määräasemalle irrottamatta niitä toisistaan kuljetuksen aikana;
 - 1.4.2. intermodaaliyksikkö kuormattuna tai tyhjänä;
 - 1.4.3. tavarat omilla akseleillaan (rautatienosturit, ratatyökoneet, kiskoilla kulkevat rakennuskoneet jne.);
 - 1.4.4. tyhjät vaunut, kun kuljetusyhtiö ei ole niiden omistaja tai haltija.
- 1.5. Yhdellä rahtikirjalla voidaan ottaa kuljetettavaksi:
 - 1.5.1. samannimikkeisiä tavaroita, jotka kuljetetaan kahdessa tai useammassa vaunussa (lukuun ottamatta yhteenkytkettyä vaunuryhmää);
 - 1.5.2. tyhjiä vaunuja, kun kuljetusyhtiö ei ole niiden omistaja tai haltija ja niitä on enemmän kuin yksi.
- 1.6. Yhdellä rahtikirjalla voidaan kuljettaa:
 - 1.6.1. tavaroita useassa kontissa tai tyhjiä kontteja, jotka on kuormattu yhteen vaunuun, eikä niitä kuljetuksen aikana siirto-kuormata tai liikutella;
 - 1.6.2. useita kuormattuja tai tyhjiä kontteja; tällöin ei ole merkitystä sillä, kuinka monta vaunua on käytössä.
- 1.7. Rahtikirjaan kuuluu neljä numeroitua sivua sekä tarvittava määrä matkakirja-sivuja (lisäkappaleita). Rahtikirja voidaan tehdä myös sähköisenä. Sähköinen rahtikirja on sähköinen asiakirja, joka sisältää sähköisessä muodossa samat tiedot kuin paperirahtikirja. Sähköinen rahtikirja korvaa paperirahtikirjan.
- 1.8. Rahtikirja täytetään lähetysmaan kielellä. Vastaanottavan osapuolen kuljetusyhtiö kääntää sen määrämaan kielelle. Lähettäjä voi lisäksi täyttää rahtikirjan tai sen erilliset kentät määrämaan kielellä ja/tai muulla kielellä.
- 1.9. Uusi rahtikirjalomake ja sen täyttöohje otetaan käyttöön kuuden kuukauden kuluttua valtiosopimuksen voimaantulosta. Ennen sopimuksen voimaantuloa käytössä olevaa rahtikirjaa saa kuitenkin käyttää niissä kuljetussopimuksissa, jotka on tehty ennen uuden rahtikirjalomakkeen käyttöönoton päivämäärää.

2. Rahtikirjan rakenne

2.1. Rahtikirjassa on seuraavat sivut:

Sivu nro	Sivun nimi	Kenelle toimitetaan	Sivun tarkoitus
1	Rahtikirja (alkuperäiskappale)	vastaanottajalle	seuraa lähetystä määräasemalle
2	Matkakirja	kuljetusyhtiölle, joka luovuttaa tavarán vastaanottajalle	seuraa lähetystä määräasemalle
3	Rahtikirjan kaksoiskappale	lähettäjälle	luovutetaan lähettäjälle sen jälkeen, kun kuljetussopimus on tehty
4	Kappale kuljetusyhtiölle, joka on tehnyt kuljetussopimuksen	Kuljetusyhtiölle, joka on tehnyt kuljetussopimuksen	jää kuljetusyhtiölle, joka on tehnyt kuljetussopimuksen
ei numeroitu	Matkakirja (lisäkappale)	kuljetusyhtiölle	reitín varrella oleville kuljetusyhtiöille (ei kuljetusyhtiölle, joka luovuttaa tavarán vastaanottajalle)

Matkakirja-sivusta (lisäkappale) tehdään kappaleet jokaista kuljetukseen osallistuvaa kuljetusyhtiötä varten, myös junalauttasatamaa varten (ei kuitenkaan kuljetusyhtiölle, joka luovuttaa tavarán vastaanottajalle). Kuljetusyhtiö, joka on tehnyt kuljetussopimuksen, päättää itse, tarvitseeko matkakirja-sivua (lisäkappaletta) tehdä sitä varten.

- 2.2. Lähettäjä ja kuljetusyhtiö voivat tehdä lähtöasemalla korjauksia rahtikirjaan tehtyihin merkintöihin viivaamalla virheellisen tiedon yli ja kirjoittamalla uudet tiedot. Kumpikin saa tehdä korjauksia vain niihin tietoihin, jotka se on itse tehnyt rahtikirjaan. Lähettäjä voi korjata vain yhden kentän tietoja tai kahden toisiinsa liittyvän kentän tietoja. Tällöin lähettäjä merkitsee kenttään *Lähettäjän ilmoituksia* tekstin ”Tehty korjauksia kohtaan _____”.
- 2.3. Kuljetusyhtiö vahvistaa leimallaan muutokset ja lisäykset, jotka se on ohjeen mukaan tehnyt rahtikirjaan.
- 2.4. Jos kentän tila ei riitä, tehdään jokaista tällaista kenttää varten oma lisälehti. Lisälehtiä tehdään yhtä monta kuin rahtikirjassa on sivuja. Lisälehdet nidotaan kiinni rahtikirjan jokaiseen sivuun. Lisälehtien on oltava samankokoisia kuin rahtikirja. Rahtikirjan vastaaviin kenttiin merkitään viittaus ”Katso lisälehden tiedot”.
- Jos rahditussarakkeet A-C eivät riitä kuljetusmaksujen laskentaa varten, tehdään sivun 1 kääntöpuolen mukainen lisälehti ja rahditussarakkeet merkitään kirjaimin aloittaen D-kirjaimesta.

Lähetäjä merkitsee rahtikirjan kuhunkin sivuun kiinnitettyjen lisälehtien määrän kenttään *Lähetäjän ilmoituksia*. Kuljetusyhtiö tekee vastaavan merkinnän kenttään *Kuljetusyhtiön merkintöjä*.

Jos tavaraa kuljetetaan yhdellä rahtikirjalla kahdessa tai useammassa vaunussa, lähetäjä tekee kuljetusyhtiöiden keskenään sopiman mallin mukaisen vaunuluettelon.

Jos yhdellä rahtikirjalla kuljetetaan useita kontteja, lähetäjä tekee kuljetusyhtiöiden keskenään sopiman mallin mukaisen konttiluettelon. Kuljetusyhtiöt julkaisevat virallisilla verkkosivuillaan vaunuluettelo- ja konttiluettelomallit ja niiden täyttöohjeet, jotka ne ovat sopineet.

Vaunu- ja konttiluettelot numeroidaan rahtikirjan kenttien mukaisesti.

Vaunu- ja konttiluetteloiden kenttien *Yhteensä* tiedot siirretään rahtikirjan vastaaviin kenttiin.

Vaunu- ja konttiluetteloista liitetään yksi kappale kuhunkin rahtikirjan sivuun ja rahtikirjan kenttään *Vaunu* ja /tai *Tavaran nimi* kirjoitetaan ”Katso liitteenä oleva luettelo”.

Lisälehden, vaunu- tai konttiluettelon yläreunaan merkitään rahtikirjan numero. Lähetäjä tai kuljetusyhtiö laatijana allekirjoittaa niistä jokaisen.

Lisälehdet ja vaunu- tai konttiluettelot kuuluvat kiinteästi rahtikirjaan, eikä niitä saa erottaa.

- 2.5. Rahtikirjalomake, lisälehdet ja vaunu- tai konttiluettelo tehdään A4-kokoisena ja täytetään valkoiselle paperille mustaa kirjainväriä käyttäen.

Rahtikirja voidaan suojaamisen parantamiseksi tulostaa vesileimapaperille tai paperille, jossa on mikrokirjoitusta tai hologrammi. Suojaaminen ei saa vaikeuttaa rahtikirjan täyttämistä tai lukemista.

- 2.6. Tiedot merkitään rahtikirjaan, sen lisäkappaleisiin, vaunu- tai konttiluetteloon sekä vaunujen ja konttien sinetöintiin käytettyjen sinettien/lukkosinettien kuvaukseen käsin tai koneella mustaa väriä käyttäen. Leimasinten käyttö on sallittua, mutta leimasimen jäljen pitää olla selkeää.

- 2.7. Lähetäjän rahtikirjaan lisäämät saateasiakirjat on kiinnitettävä rahtikirjaan nitomalla, etteivät ne joudu erilleen kuljetuksen aikana.

3. Täyttöohjeet

Kentän numero, täyttäjä	Kentän nimi ja sisältö
Vasen yläkulma	<i>R-FPZS –rahtikirja</i>
Kuljetusyhtiö	Merkitään kuljetusyhtiö, joka on tehnyt kuljetussopimuksen
1 Lähetäjä	<i>Lähetäjä</i> Merkitään: - lähetäjän nimi (yritysrekisterin mukainen), sukunimi, etunimi (jos lähetäjä on luonnollinen henkilö), postiosoite; - lähetäjän koodi, jos kuljetusyhtiö, joka on tehnyt kuljetussopimuksen, on sellaisen antanut (merkitään koodi-kenttään).

	Lisäksi voidaan kirjoittaa puhelin- ja telefaxnumerot suuntanumeroineen sekä sähköposti. Lähetäjä allekirjoittaa lähetysmaan sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti. Lähetäjä vahvistaa rahtikirjassa antamansa tiedot oikeiksi allekirjoituksellaan.
2 Lähetäjä	Lähetysasema Merkitään: - lähetysaseman nimi; - rautatien nimi lyhenteenä (jos mahdollista); - lähetysaseman koodi (merkitään kenttään <i>Koodi</i>); - lähetysmaan numerokoodi/kirjainkoodi. Jos tavara lähetetään maasta, jossa ei sovelleta Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välistä sopimusta suorasta kansainvälisestä rautatieliikenteestä, merkitään sen rautatieaseman nimi ja koodi, jossa kuljetussopimusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat sekä rautatien nimi tai kirjainlyhenne.
3 Lähetäjä	Lähetäjän ilmoituksia (merkitään tarpeellinen) Merkitään seuraavat tiedot: - kiertotiekuljetuksen kuljetusreitti; - ohjeet, kuinka tavaran kanssa toimitaan, jos kuljettamisessa tai tavaran luovuttamisessa tapahtuu este; - nopeasti pilaantuvien tavaroiden osalta kuljetuslämpötila; - kuvaus vaurioista vaunussa, lähetäjän toimittaman vaunun tai intermodaaliyksikön vaurioiden kuvaus siinä vaiheessa, kun tavara tai vaunu on annettu kuljetettavaksi; - traktoreiden kuljetuksissa: ”Kuljetetaan suojaamatta särkyviä osia”, ”Ajoneuvon nro _____ avaimet ovat _____ssa”; - puutavarakuljetuksissa merkitään tilavuus, pinojen määrä ja mahdolliset hattukuormat; - maininta lähetäjän rahtikirjaan tekemistä korjauksista; - tavaran kosteusprosentti ja ennakolta tehdyt varotoimet, jos kuljetetaan jäätyviä tavaroita; - maininta liuoksesta, jota käytetään kuljetettaessa kuormia, joista ilmavirta saattaa irrottaa ainesta; mainitaan, onko liuoksen käyttämisestä sovittu vastaanottajan kanssa; - lopullisen vastaanottajan nimi ja osoite, jos kuljetussopimusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat (kun kuljetetaan tavaraa maahan, jossa ei sovelleta R-FPZS-rahtikirjaa); - ohjeet rahtikirjan sivun 1 lähettämisestä, kun kuljetussopimusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat (kun kuljetetaan tavaraa maahan, jossa R-FPZS-rahtikirja ei ole käytössä); - saattajan valtuudet;

	- rahtikirjan liitteenä olevien lisälehtien määrä; - ”Tuotu _____ kuljetuksena _____ (kuljetusmuoto täydennetään) _____ sta (maa, josta kuljetus on alun perin lähtenyt) _____ n (ilmoitetaan määrämaa)”, jos tavara kuljetetaan maahan/maasta toisella kuljetusmuodolla; - ”Tavaran ilmoitettu arvo on _____ (summa kirjaimin)”, jos tavaran arvo ilmoitetaan; - merkintä avovaunuun (lukuun ottamatta suurkuormausvaunuja) tai umpivaunuun, myös siilovaunuun (hopperiin) kuormatun kuormaulottuman mukaisen tavaran kuormaus- ja kiinnitystavasta: ”Kuormausmääräysten _____ luvun _____ kohta” tai ”Tavarat on kuormattu kuormaussuunnitelman nro _____ mukaisesti. Kiinnitysvälineinä on käytetty (mainitaan kiinnitysvälineiden nimi ja määrä, alassidonnassa käytetyn rautalangan paksuus ja lankamäärä sekä parrujen mitat)”; - merkintä ”Useaan kertaan käytettävä kiinnityslaitte on kuormattu ja kiinnitetty kuormaussuunnitelman nro _____ päivätty _____ mukaisesti, ja _____ on vahvistanut piirustuksen. Kiinnitys on tehty käyttäen _____ (kiinnitysvälineiden nimi ja määrä, alassidonnassa käytetyn rautalangan paksuus ja lankamäärä sekä parrujen mitat)”, kun palautetaan useaan kertaan käytettäviä kiinnityslaitteita; - erikoiskuljetuksissa, myös suurkuormausvaunuissa tapahtuvissa, merkitään: ”Tavarat on kuormattu ja kiinnitetty kuormaussuunnitelman / erikoiskuljetusluvan nro _____ mukaisesti. Kiinnitys on tehty käyttäen _____ (kiinnitysvälineiden nimi ja määrä, alassidonnassa käytetyn rautalangan paksuus ja lankamäärä sekä parrujen mitat)”. Tavaran tai useaan kertaan käytettävän kiinnityslaitteen kuormausta ja kiinnitystä koskeviin merkintöihin lisätään lähettäjän kuormauksesta vastaavan edustajan suku- ja etunimi, jos lähetysmaan sovellettavaksi tuleva lainsäädäntö tätä edellyttää. Lähettäjä voi merkitä myös muita tavaran kuljetusehtoihin liittyviä tietoja. Kun tavaroita kuljetetaan erikoiskuljetuksena, merkitään tiedot muiden kuljetukseen osallistuvien kuljetusyhtiöiden hyväksynnästä, ja kun kuljetus tapahtuu käyttäen juna-lautta – yhteyttä, merkitään meriliikenteen kuljetusyhtiön hyväksyntä. Jos vastaanottava kuljetusyhtiö on hyväksynyt kuormaussuunnitelman, hyväksynnästä tehdään merkintä.
4 Lähettäjä	Vastaanottaja Merkitään:

	- vastaanottajan nimi (kuten yhtiörekisterissä), sukunimi ja etunimi (jos luonnollinen henkilö), postiosoite; - vastaanottajan koodi, mikäli tavarat luovuttava kuljetusyhtiö on sellaisen antanut (merkitään kenttään <i>Koodi</i>); - Lisäksi voidaan ilmoittaa puhelin- ja telefax-numero suuntanumeroineen sekä sähköpostiosoite; - Jos tavarat määräämässä on maa, jossa R-FPZS ei ole käytössä, mainitaan sen kuljetusyhtiön nimi tai kirjainlyhenne, joka vaihtaa kuljetussopimuksen asemalla, jossa kuljetussopimuksen oikeussäännökset vaihtuvat.
5 Lähettäjä	Määräasema Merkitään: - määräaseman nimi ja numerokoodi ja välilyönnin jälkeen: - määräämään numerokoodi/kirjainkoodi, jossa kyseinen asema sijaitsee; - Jos tavarat määrääpaikka on maassa, jossa R-FPZS:ää ei sovelleta, ilmoitetaan aseman nimi ja koodi sekä rautatien nimi tai kirjainlyhenne, jossa kuljetussopimuksen oikeussäännökset muuttuvat. Lisäksi merkitään ”Kuljetettavaksi asemalle _____” (ilmoitetaan lopullinen määräasema ja määräämaa).
6 Lähettäjä	Rautatieraja-asemat Merkitään: - poistumisraja-aseman nimi ja numerokoodi ja välilyönnin jälkeen lähtömaan numerokoodi/kirjainkoodi (kauttakuljetuksissa mainitaan luovuttavan maan koodi).
7-12	Jos tavara siirtokuormataan kuljetuksen aikana, on alkuperäisen vaunun tiedot yliviivattava siten, että ne ovat kuitenkin luettavissa. Alle merkitään vastaavat tiedot vaunusta, johon tavara siirtokuormataan. Toiseen vaunuun siirtokuormatun ylijääneen tavaramäärän tiedot merkitään myös toisen vaunun osalta. Kenttiä ei täytetä kuljetettaessa kontteja, joiden kuormauksen suorittaa kuljetusyhtiö, tai kontteja, jotka lähettäjä on kuormannut yhteen vaunuun, jonka kuljetusyhtiö on antanut kuormattavaksi mutta joille on erilliset rahtikirjat. Jos kuljetetaan kontteja, jotka on kuormattu samaan vaunuun, jonka lähettäjä on antanut kuormattavaksi mutta joille on erilliset rahtikirjat, ja tavarat on osoitettu samalle vastaanottajalle, vaunun tiedot merkitään lisäksi yhteen näistä rahtikirjoista.

7 Lähettäjä tai kuljetusyhtiö sen mukaan, kumpi näistä on kuormannut tavarat vaunuun	Vaunu Merkitään vaunun numero. Merkitään vaunun omistajan tai haltijan nimi sekä väliviiva, jonka jälkeen merkitään vaunun rekisteröineen rautatien koodi. Kuljetettaessa tavaraa vakiolämpöryhmässä merkitään lisäksi ”Vakiolämpöryhmä _____ (merkitään vakiolämpöryhmän numero) (_____) (merkitään tavaravaunujen määrä ryhmässä)”, tavaraa yhteenkytketyssä vaunuryhmässä merkitään kaikkien vaunujen numerot ja huomautuksena ”yhteenkytketty vaunuryhmä”; tavaraa rahtikirjalla kahdessa tai useammassa vaunussa tai useassa kontissa, jotka on kuormattu kahteen tai useampaan lähettäjän toimittamaan vaunuun, merkitään rahtikirjaan huomautus ”Vaunujen määrä _____. Katso liitteenä oleva luettelo”; tavaraa omilla akseleillaan merkitään koneen (jokaisen osan) numero vaunun numero tai kiskoilla kulkevan koneen numero.
8 Lähettäjä	Vaunun toimittanut Merkitään: 1, jos kuljetusyhtiö on toimittanut vaunun; 2, jos lähettäjä on toimittanut vaunun. Vaunua, jonka todellisuudessa on toimittanut vastaanottaja, käsitellään samalla tavalla kuin lähettäjän toimittamaa vaunua.
9 Lähettäjä tai kuljetusyhtiö sen mukaan, kumpi näistä on kuormannut tavarat vaunuun	Kantavuus Merkitään vaunussa ilmoitettu kantavuus tonneina. Jos vaunussa on useita merkintöjä kantavuudesta, merkitään suurin kantavuus tonneina.
10 Lähettäjä tai kuljetusyhtiö sen mukaan, kumpi näistä on kuormannut tavarat vaunuun	Akselit Merkitään akselien määrä vaunussa. Jos tavaraa kuljetaan omilla akseleillaan, merkitään koneen (jokaisen osaston) akselien määrä tai vaunun tai kiskoilla kulkevan koneen akselien määrä.

11 Lähettäjä tai kuljetusyhtiö sen mukaan, kumpi näistä on kuormannut tavarat vaunuun	Taarapaino Merkitään vaunussa ilmoitettu taarapaino. Jos tyhjävaunun paino määritetään punnitsemalla, merkitään vaunussa ilmoitettu paino osoittajaksi ja punnitsemalla saatu paino nimittäjäksi.
12 Lähettäjä tai kuljetusyhtiö sen mukaan, kumpi näistä on kuormannut tavarat vaunuun	Säiliön tyyppi Jos tavaraa kuljetetaan säiliövaunussa, merkitään säiliön kalibrointityyppi, joka on merkitty säiliön kylkeen.
13 Kuljetusyhtiö	Tavarat paino (siirtokuormauksen jälkeen) Merkitään tavarat paino vaunussa, johon siirtokuormattu. Merkitään tavarat paino, joka on kuormattu erilliseen vaunuun, kun se lähetetään yhdessä tavarat pääosan kanssa.
14 Kuljetusyhtiö	Kollimäärä (siirtokuormauksen jälkeen) Merkitään tavarakollien määrä vaunussa, johon siirtokuormattu.
15 Lähettäjä	Tavarat nimi Merkitään nimi ja kahdeksanmerkkinen koodi lähetysmaassa käytettävän harmonisoidun tavaranimikkeistön mukaisesti. Mainitaan tavarat päällä olevat merkinnät, merkit ja numerot. Jos nestemäisen kuljetuksen paino määritellään mittaamalla, merkitään täyttökorkeus sekä tavarat lämpötila ja tiheys. Kuljetettaessa: – vaarallisia aineita merkitään tavarat nimi ja koodi YK:n luokittelun mukaisesti ja vaarallisten aineiden kuljetusmääräysten mukaiset tiedot; – helposti pilaantuvaa tavaraa merkitään ”Helposti pilaantuva”; – umpivaunussa, jossa ilmanvaihto, merkitään ”Ilmanvaihto”; – tavaraa, joka voi jäätä, merkitään ”Jäätävää”; – eläimiä, merkitään ”Eläimiä” ja ”Saattaen vaihdettava”; – palovaarallisia aineita, merkitään ”Palavaa” ja ”Suoja 3/0-0-1-0”; tavaraa vaununhoitajien saattamana: – merkitään ”Lähettäjän vaununhoitajien saattamana”. Jos saattajat ovat toisessa vaunussa tai saattavat useaa kuormattua vaunua, merkitään lisäksi ”Saattajat ovat vaunussa nro _____”.

- ilmoitetaan saattajien etu- ja sukunimet sekä heidän valtakunnan rajan ylittämiseksi tarvittavien asiakirjojen numerot. Jos saattajat ovat toisessa vaunussa tai saattavat useaa kuormattua vaunua, merkitään nämä tiedot sen vaunun rahtikirjaan, jossa saattajat ovat;
- ”Saattajat vaihtuvat _____ (aseman ja rautatien nimi, jossa vaihto tapahtuu)”, jos saattajat vaihtuvat kuljetuksen aikana;
- ”Uunilämmitys”, jos vaunussa, jossa saattajat ovat, on lämmityslaite (uuni);

Jos tavarankuljettamisessa käytetään kuljetusapuvälinettä, merkitään sen nimike sen tavarankuljetuksen alle, jonka kuljettamiseen apuvälinettä käytetään.

Kuljetettaessa tyhjiä vaunuja merkitään ”Tyhjä vaunu__ (puretun tavarankuljetuksen nimi)”.

Pisteviivalla erotettuun kenttään merkitään:

- Kuljetettaessa intermodaaliyksikköä merkitään:
 - jos kuljetetaan ajoneuvoyhdistelmää, autoa, perävaunua, puoliperävaunua tai ajoneuvon irtokoria, merkitään intermodaaliyksikön konkreettinen nimi ja tunnistenumero, yhdistelmän kokoonpano, huomautukset ”Vararenkaita ____ kpl” ja ”Saattaen vaihdettava”;
 - jos kuljetetaan kontteja, merkitään 11-numeroinen kontin tunnistenumero, jossa neljä latinalaisten aakkosten kirjainta (joista kolme ensimmäistä ovat kontin omistajan koodi ja viimeinen on U, joka tarkoittaa tavarakonttia) ja niiden jälkeen kauttaviiva ja seitsemän numeroa; nelinumeroinen kontin koko- ja tyyppikoodi, sen jälkeen sulussa kontin bruttopaino, kuten merkitty konttiin;
 - kuljetettaessa kahta tai useampaa konttia yhdellä rahtikirjalla tehdään merkintä ”Konttien määrä _____. Katso liitteenä olevaa luetteloa”;
- Jos kuljetetaan pitkiä tavaroita yhteenkytketyssä vaunuryhmässä, merkitään ”Saattaen vaihdettava”.
- Erikoiskuljetuksissa merkitään:
 - ”Kuormaulottuman yli menevä kuorma _____ (ylimittausaste)”, jos kuljetetaan kuormaulottuman yli meneviä tavaroita;
 - ”Tarkastuskehikko laitettu vaunuun nro _____”, jos kuljetetaan kuormaulottuman ylittävää tavaraa, joka on tarkastuskehikossa ja rahtikirja on tehty kuormaulottuman ylittävälle tavaralle;
 - tarkastuskehikkoa kuljettavasta vaunusta tehtyyn rahtikirjaan merkitään ”Vaunu on varattu tarkastuskehikolle vaunuun nro _____ kuormattua tavaraa varten”, jos tarkastuskehikko on laitettu tyhjävaunuun ja ”Vaunussa tarkastuskehikko vaunuun nro _____ kuormattua tavaraa varten”, jos tarkastuskehikko on laitettu kuormattuun vaunuun;
 - ”Saattaen vaihdettava” tai ”Laskumäkikielto”, jos kuljetetaan kuormaulottuman yli menevää tavaraa tai tavaraa kuljetetaan suurkuormavaunulla (kuljetusyhtiö päättää merkinnän tarpeellisuudesta);

Kuljetusyhtiö	- ”Nopeus enintään _____ km/h”, jos kuljetetaan tavaraa, jonka tekniset ominaisuudet edellyttävät nopeuden rajoittamista. 4. ”Kuormattu erityisulottuman rajoissa”, jos kuljetetaan tavaraa, joka on kuormattu erityisulottuman rajoissa. 5. ”Kuljetussopimusta on muutettu”, jos kuljetussopimus muuttuu. Lisäksi tulee kuljetusyhtiön leima. Kun käytetään sähköistä rahtikirjaa, kuljetussopimuksen muutos varmennetaan sähköisellä allekirjoituksella, jos sovellettavaksi tuleva lainsäädäntö edellyttää sitä. Jos kentässä <i>Tavaran nimi</i> -tila ennen pisteviivaa tai sen jälkeen ei riitä, voidaan merkintä tehdä käyttäen koko kentän tilaa.
16 Lähettäjä	Pakkauslaji Merkitään vaunuun tai intermodaaliyksikköön kuormatun tavaran pakkauslaji. Jos tavaraa kuljetetaan ilman taaraa tai pakkaamattomana, merkitään ”ei päällystä”. Kuljettaessa tavaraa paketeissa lavoilla tai ilman lavoja merkitään osoittajaksi ”paketti” tai ”lava” ja nimittäjäksi paketissa/lavalla olevien pakkausten laji. Mikäli yksittäisiä tavaroita ei ole pakattu, merkitään ”ei päällystä”.
17 Lähettäjä	Kollimäärä Kollimäärä merkitään numeroin samalle riville tavaran nimen kanssa. Kuljetettaessa: irtotavaraa merkitään ”kiinteä irtotavara”, ”nestemäinen irtotavara”; tavaraa avonaisessa vaunussa tai avonaisissa konteissa ja kolleja on yli sata, merkitään ”irtotavaraa”; tavaraa lavoilla merkitään kauttaviivan avulla lavojen määrä (osoittajaksi) ja lavoilla olevan tavarayksiköiden kokonaismäärä (nimittäjäksi); tavaraa useaan kertaan käytettävien kuljetusapuvälineiden avulla merkitään apuvälineiden määrä; tavaraa intermodaaliyksiköissä merkitään niihin kuormattujen tavarakollien määrä. Jos tavaraa kuljetetaan ajoneuvoyhdistelmällä, merkitään tavarakollien määrä ajoneuvossa ja perävaunussa sekä yhteenlaskettu tavarakollien määrä ajoneuvoyhdistelmässä; tyhjiä intermodaaliyksiköitä merkitään niiden määrä.

18 Lähettäjä	Paino (kg) Merkittään numeroilla: - kuorman bruttopaino (päälyksineen), kukin tavara omalla rivillään nimikkeineen (myös omilla akseleillaan olevan tavarain paino); - intermodaaliyksikön taarapaino; - kuljetusapuvälineiden paino, kun ne eivät sisälly vaunun taarapainoon; - tavarain kokonaisbruttopaino.
19 Lähettäjä tai kuljetusyhtiö riippuen siitä, kumpi on kiinnittänyt sinetit	Sinetit Merkittään ilman saattajan saattoa kuljetettaviin vaunuihin tai intermodaaliyksiköihin kiinnitettyjen sinettien määrä ja merkit. Jos käytetään lukkosinettiä, merkitään lukkosinettien määrä ja tunnistetiedot. Kuljetettaessa tyhjiä vaunuja tai kontteja tapauksissa, joissa määräykset edellyttävät tyhjien vaunujen tai konttien sinetöintiä, mainitaan sinettien/lukkosinettien lukumäärä. Kenttää <i>Merkit</i> ei täytetä.
20 Lähettäjä	Kuormaaja Merkittään joko ”kuljetusyhtiö” tai ”lähettäjä” sen mukaan, kumpi kuormaa tavarain vaunuun.
21 Lähettäjä	Painon määrittelytapa Merkittään painon määrittelytapa: ”punnittu vaa’alla” (mainittava vaa’an tyyppi); ”tavarassa olevalla painoa koskevalla merkinnällä”; ”standardin mukaan”; ”mittaamalla ympärysmitta”; ”mittaamalla pituudet”; ”laskijalaitteella” (<u>tarvittaessa voidaan mainita laskijalaitteen malli</u>).
22 Lähettäjä	Kuljetusyhtiöt Merkittään kuljetusyhtiöiden nimet tai kirjainlyhenteet ja koodit, ensimmäisenä kuljetusyhtiö, joka on tehnyt kuljetussopimuksen, ja muut yhtiöt sen jälkeen (yhtiö, joka luovuttaa tavarain, merkitään viimeiseksi). Merkitään osuudet, joilla kukin yhtiö huolehtii kuljetuksesta (osuuden aloitus- ja pääteasema ja niiden koodit).

	Jos tavaraa kuljetetaan lautalla, merkitään sen aseman nimi ja numerokoodi, jossa tavara luovutetaan lauttaan/lautasta sekä satamien nimet.
23 Lähettäjä	Kuljetusmaksujen maksaminen Merkitään kuljetusyhtiöiden nimet tai kirjainlyhenteet kuten kentässä <i>Kuljetusyhtiöt</i> siinä järjestyksessä, jossa ne osallistuvat kuljetukseen sekä kutakin kuljetusyhtiötä koskien maksajan nimi ja maksuperuste (maksajan koodi, sopimuksen nro ja päiväys ym.).
24 Lähettäjä	Lähettäjän liitteet Luetellaan saateasiakirjat, jotka lähettäjä on liittänyt rahtikirjaan. Jos asiakirja on liitetty useana kappaleena, merkitään kappaleiden määrä. Jos rahtikirjassa nimetyt liitteet on tarkoitettu irrotettavaksi kuljetuksen aikana, on asiakirjan nimen jälkeen merkittävä sen rautatien nimi tai kirjainlyhenne, jonka irrotettavaksi asiakirja on tarkoitettu kirjoittamalla ” _____ varten (rautatien nimi tai kirjainlyhenne lisätään)”.
25 Lähettäjä	Tiedot, joita ei ole tarkoitettu kuljetusyhtiölle, toimitussopimuksen numero Kenttä on lähetystä koskevia lähettäjän tietoja varten, joita ei ole tarkoitettu kuljetusyhtiölle. Jos asiakirja, jonka viranomainen tarvitsee, ei ole rahtikirjan liitteenä, vaan se on lähetetty viranomaiselle, merkitään ” _____ (asiakirjan nimi, nro ja päiväys) on toimitettu _____ (kirjoitetaan viranomaisen nimi)”. Tähän voidaan kirjoittaa myös muuta tietoa, kuten viejän ja tuojan tekemän toimitussopimuksen numero.
26 Kuljetusyhtiö	Kuljetussopimuksen tekopäivä Kuljetusyhtiön, joka on tehnyt kuljetussopimuksen, päivämääräleima lähetysasemalla.
27 Kuljetusyhtiö	Saapumispäivä Kuljetusyhtiön päivämääräleima määräasemalla. Jos tavara ei ole saapunut, merkitään huomautus ”Tavara ei ole saapunut” ja laitetaan kuljetusyhtiön leima.
28 Tulli, viranomaiset	Tulli- ja muut viranomaismuodollisuudet

	Tähän kenttään merkintöjä tekevät: - tulli tullivalvontaan liittyen; - muut valtion viranomaiset viranomaismenettelyitä varten.
29 Kuljetusyhtiö	Rahtikirjan nro Merkittään rahtikirjan numero.

Rahtikirjan kääntöpuolen merkinnät

Kentän /rahditussarakkeen numero	Kentän / rahditussarakkeen nimi ja sisältö
30 Kuljetusyhtiö	Kuljetusyhtiön merkinnät Tehdään seuraavat merkinnät: - ”Lähetysten avaamisesta tehty pöytäkirja _____ (päivämäärä), asema _____ rautatie _____”, jos avaamisesta on tehty pöytäkirja; - ”_____ (saateasiakirjan nimi) nro _____ on poistettu _____ asemalla” tapauksissa, joissa saateasiakirjoja poistetaan rahtikirjasta; - ”sinetit/lukkosinetit _____ (merkit ja numerot) _____ kpl (lukumäärä) on vaihdettu sinetteihin/lukkosinetteihin _____ (merkit ja numerot) _____ kpl (lukumäärä) ” tai ”sinetit/lukkosinetit _____ (merkit ja numerot) on asetettu puuttuvien sinettien paikalle” tapauksissa, joissa kuljetusyhtiö vaihtaa tai asettaa sinettejä; - ”Tavarasta _____ (kg/kpl) lähetetään jälkilähetystenä _____ (asiakirjan nimi ja numero)” tapauksissa, joissa kuljetusyhtiö laatii jälkilähetykselle asiakirjan; - ”Vaunu nro _____ lähetetään jälkilähetystenä _____ (asiakirjan nimi ja numero) ” tapauksissa, joissa vaunu irrotetaan yhdellä rahtikirjalla kuljetettavasta ryhmälähetyksestä; - ”Vaunu on irrotettu”, kun vaunu irrotetaan yhdellä rahtikirjalla kuljetettavasta vaunuryhmästä (vaunuluetteloon irrotetun vaunun numeron kohdalle); - ”Jälkilähetystenä lähetetty osa tavarasta on luovutettu vastaanottajalle” tavarantoiminnan jälkilähetysosan luovutuksen yhteydessä, varmennetaan kuljetusyhtiön päiväleimalla; - ”Uudelleenosoitettu _____ asemalle (aseman nimi) vastaanottajalle _____ (vastaanottajan nimi) _____ mukaisesti (asiakirjan nimi ja päivämäärä)” tapauksissa, joissa kuljetussopimusta muutetaan, merkintä varmennetaan kuljetusyhtiön leimalla;

	- ”Poikkeaminen merkitystä kuljetusreitistä _____ vuoksi (kuljetusesteen syy)” tapauksissa, joissa rahtikirjaan merkitystä kuljetusreitistä poiketaan, merkintä varmennetaan kuljetusyhtiön leimalla; - ”_____ (kuljetusyhtiön matkan aikana laatiman asiakirjan nimi niiden seikkojen todistamiseksi, jotka ovat vaikuttaneet tai voivat vaikuttaa tavarankuljettamiseen, asiakirjan numero, laatimispäivämäärä, aseman nimi ja rautatien nimi tai kirjainlyhenne)”; - ”Tavarankuljetuksen tarkistamisen yhteydessä todettu _____ kg”, kun tavarankuljetus ei vastaa rahtikirjassa ilmoitettuja tietoja, jos ero ei ylitä Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välisen sopimuksen suorasta kansainvälisestä rautatieliikenteestä 48 artiklassa <i>Vastuun rajoitukset tavaroiden painovajauksissa</i> määrättyjä rajoja, merkintä varmennetaan kuljetusyhtiön leimalla; - ”Liitetty rahtikirja _____ (merkitään numero ja päivämäärä)” kun R-FPZS -rahtikirjaan liitetään vastaanottajalle tarkoitettu tavarankuljetussopimusta sääntelevän jonkin muun kansainvälisen sopimuksen rahtikirja; - ”Liitetty _____ (merkitään kuljetusyhtiön rahtikirjaan liittämien lisälehtien lukumäärä)”; - ”Vaunun vaurioitumista (vikoja) koskevan pöytäkirjan nro _____ (merkitään pöytäkirjan numero), _____ pvm (merkitään laatimispäivämäärä ja _____ (merkitään aseman nimi ja rautatien nimi tai kirjainlyhenne, jolla pöytäkirja on tehty)”.
31 Kuljetusyhtiö	<i>Kaupallinen tarkastuspöytäkirja</i> Merkitään kaupallisen tarkastuspöytäkirjan numero ja laatimispäivämäärä, aseman nimi ja sen rautatien nimi tai kirjainlyhenne, jolla tarkastuspöytäkirja on laadittu. Merkintä varmennetaan tarkastuspöytäkirjan laatineen kuljetusyhtiön leimalla.
32 Kuljetusyhtiö	<i>Kuljetusmääräajan pidentäminen</i> Merkitään sen aseman nimi ja rautatien nimi tai kirjainlyhenne, jolla kuljetus on viivästynyt, sekä viivästymiseen kulunut aika ja viivästymisen syykoodi, joka oikeuttaa kuljetusmääräajan pidentämiseen, leimataan kuljetusyhtiön leimalla. Viivästymisen syy ilmoitetaan seuraavilla koodeilla: koodi - sisältö 1 – tulli- ja muut viranomaisuudollisuudet; 2 – lähetyksen sisällön tarkastaminen; 3 – lähetyksen painon tarkastaminen; 4 – lähetyksen kollimäärän tarkastaminen; 5 – kuljetussopimuksen muuttaminen; 6 – kuljetusesteet; 7 – eläinten hoito; 8 – kuormauksen tai päällyksen korjaaminen, jos se on täytynyt tehdä kuljetusyhtiöstä riippumattomista syistä; 9 – tavarankuljetuksen siirtokuormaus, jos se on aiheutunut kuljetusyhtiöstä riippumattomista syistä;

	10 – muut syyt. Kun käytetään koodia 10 <i>Muut syyt</i> , mainitaan syy, jonka vuoksi lähetys on viivästynyt.
33 Kuljetusyhtiö	<i>Tavaran luovutus kuljetusyhtiöltä toiselle</i> Leimataan niiden kuljetusyhtiöiden päiväleimoilla, jotka ottavat tavaran luovutusasemilla vastaan, samassa järjestyksessä kuin tavarat luovutetaan kuljetusyhtiöltä toiselle.
34 Kuljetusyhtiö	<i>Merkinnät raja-asemista, joiden kautta lähetys on kulkenut</i> Leimataan rautatieraja-asemilla kuljetusyhtiöiden päiväleimoilla samassa järjestyksessä kuin lähetys raja-asemat ohittaa.
35 Kuljetusyhtiö	<i>Ilmoitus tavaran saapumisesta</i> Täytetään määrämään sovellettavaksi tulevan lainsäädännön mukaisesti. <i>Rahtikirjan osiin 3 ja 4 tätä kenttää ei täytetä.</i>
36 Vastaanottaja	<i>Tavaran luovutus vastaanottajalle</i> Merkitään päivämäärä ja vastaanottajan allekirjoitus. Lisäksi merkitään määrämään sovellettavaksi tulevan lainsäädännön edellyttämät tiedot.
Kuljetusyhtiö	Leimataan kuljetusyhtiön päiväleimalla määräasemalla. <i>Rahtikirjan osiin 3 ja 4 tätä kenttää ei täytetä.</i>

A-C Kuljetusyhtiö	<i>Rahditussarakkeet</i> Sarakkeet on tarkoitettu kuljetusmaksujen laskemista varten erikseen jokaisen kuljetusyhtiön hyväksi ja erikseen kultakin osuudelta sovellettavan tariffin mukaisesti. Täytetään, jos lähetys- tai määrämään sovellettavaksi tuleva lainsäädäntö niin edellyttää.
37	<i>Osuus</i> Merkitään sen kuljetusosuuden ensimmäisen ja viimeisen aseman nimet ja koodit, jolta kuljetusmaksut lasketaan.
38	<i>Matka, km</i> Merkitään kuljetusosuuden ensimmäisen ja viimeisen aseman välinen välimatka.
39	<i>Rahdituspaino, kg</i> Merkitään sovellettavan tariffin mukainen tavaran rahdituspaino.
40	<i>Lisämaksut</i>

	Merkitään koodit ja jos koodeja ei ole, lisämaksujen ja muiden kulujen nimet ja summat, jotka on laskettu kuljetusyhtiön kyseiselle kuljetusosuudelle soveltaman tariffin mukaan tariffin käyttämässä valuutassa.
41	<i>Tariffi</i> Merkitään sovellettavan tariffin numero tai nimi.
42	<i>Tavaran koodi</i> Tarvittaessa merkitään tavaroiden harmonisoidun nimikkeistön mukainen koodi, jonka mukaan kuljetusmaksut lasketaan.
43	<i>Muuntokurssi</i> Merkitään muuntokurssi, jolla tariffin mukaisessa valuutassa lasketut maksut muunnetaan valuutaksi, jossa ne peritään lähettäjältä tai vastaanottajalta.
44	<i>Tariffivaluutta</i> Merkitään sen tariffivaluutan koodi tai nimi, jossa lähettäjältä perittävät kuljetusmaksut on laskettu.
45	<i>Maksuvaluutta</i> Merkitään sen valuutan nimi ja koodi, jossa kuljetusmaksut peritään lähettäjältä.
46	<i>Tariffivaluutta</i> Merkitään sen tariffivaluutan koodi ja nimi, jossa vastaanottajalta perittävät kuljetusmaksut on laskettu.
47	<i>Maksuvaluutta</i> Merkitään sen valuutan nimi ja koodi, jossa kuljetusmaksut peritään vastaanottajalta.
	<i>Rahti</i>
48	Merkitään rahti, joka on laskettu kuljetusyhtiön kyseisellä kuljetusosuudella soveltaman tariffin mukaisesti, tariffin mukaisessa valuutassa.
49	Merkitään rahti, joka on laskettu kuljetusyhtiön kyseisellä kuljetusosuudella soveltaman tariffin mukaisesti valuutassa, jossa rahti peritään lähettäjältä.
50	Merkitään rahti, joka on laskettu kuljetusyhtiön kyseisellä kuljetusosuudella soveltaman tariffin mukaisesti, tariffin mukaisessa valuutassa.
51	Merkitään rahti, joka on laskettu kyseisellä kuljetusosuudella sovellettavan tariffin mukaan valuutassa, jossa rahti peritään vastaanottajalta.
	<i>Kokonaissumma</i>
52	Merkitään niiden lisämaksujen ja kuljetusyhtiölle koituneiden kulujen kokonaissumma, joita ei ole otettu huomioon sovellettavassa tariffissa, tariffin valuutassa, kun maksut maksaa lähettäjä.
53	Merkitään niiden lisämaksujen ja kuljetusyhtiölle koituneiden kulujen kokonaissumma, joita ei ole otettu huomioon sovellettavassa tariffissa, tariffin valuutassa, jossa ne peritään lähettäjältä.

54	Merkitään niiden lisämaksujen ja kuljetusyhtiölle koituneiden kulujen kokonaissumma, joita ei ole otettu huomioon sovellettavassa tariffissa, tariffin valuutassa, kun maksut maksaa vastaanottaja.
55	Merkitään niiden lisämaksujen ja kuljetusyhtiölle koituneiden kulujen kokonaissumma, joita ei ole otettu huomioon sovellettavassa tariffissa, tariffin valuutassa, jossa ne peritään vastaanottajalta.
	<i>Yhteensä</i>
56	Merkitään kyseisen rahditussarakkeen kenttien 48 ja 52 summien yhteenlaskettu kuljetusmaksujen summa tariffin valuutassa.
57	Merkitään kenttien 49 ja 53 summien yhteenlaskettu summa valuutassa, jossa kuljetusmaksut peritään lähettäjältä.
58	Merkitään kyseisen rahditussarakkeen kenttien 50 ja 54 summien yhteenlaskettu kuljetusmaksujen summa tariffin valuutassa.
59	Merkitään kenttien 51 ja 55 summien yhteenlaskettu summa valuutassa, jossa kuljetusmaksut peritään vastaanottajalta.
	<i>Yhteensä</i>
60	Merkitään kenttien 56 summien yhteenlaskettu summa.
61	Merkitään kenttien 57 summien yhteenlaskettu summa.
62	Merkitään kenttien 58 summien yhteenlaskettu summa.
63	Merkitään kenttien 59 summien yhteenlaskettu summa.
64 Kuljetusyhtiö	<i>Kuljetusmaksuja koskevat merkinnät</i> Tehdään kuljetusyhtiön kuljetusmaksujen laskemista ja perimistä varten tarvitsemat merkinnät ja leimataan kuljetusyhtiön leimalla: - ylijäämän lähettämisestä erillisessä vaunussa, jos tämä huomataan transito- tai määrärautatiellä: ”Lähetetty tavarán ylijäämä”; - syyt, joiden vuoksi yhden vaunun kuorman siirtokuormaukseen tarvitaan kaksi vaunua tai useampi vaunu: ”Siirtokuormattu _____ vaunuun (mainitaan lukumäärä), koska _____(mainitaan konkreettinen syy)”; - muut merkinnät.
65 Kuljetusyhtiö	<i>Perittävä lisäksi lähettäjältä</i> Merkitään kustannukset (maksun nimi ja summa), jotka on perittävä lisäksi lähettäjältä.

4. Rahtikirjan vaihtaminen kauttakuljetuksissa

- 4.1. Näitä säännöksiä sovelletaan tavarakuljetuksiin silloin, kun kuljetusyhtiö tekee uuden rahtikirjan rautatieraja-aseamalla, jossa kuljetusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat.
- 4.2. Kuljetusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat
- Venäjän federaatiossa sijaitsevilla rautatieraja-asemilla, kun tavaraa kuljetetaan Suomen tasavallasta tai transitona Suomen tasavallan kautta maihin, joissa sovelletaan SMGS:ää sekä vastakkaisessa suunnassa;
 - Suomen tasavallassa sijaitsevilla rautatieraja-asemilla, kun tavaraa kuljetetaan Venäjän federaatiosta tai transitona Venäjän federaation kautta maihin, joissa sovelletaan CIM:iä sekä vastakkaisessa suunnassa.
- Mikäli kuljetusyhtiö lähettäjän tai vastaanottajan pyynnöstä muuttaa kuljetussopimusta ja kuorma, jonka määränpäänä oli joko Suomen tasavallassa tai Venäjän federaatiossa oleva rautatieasema, osoitetaan kuljetettavaksi rautatieasemalle maahan, jossa R-FPZS –rahtikirjaa ei sovelleta, kuljetusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat:
- Venäjän federaation rautatieraja-aseamalla, jossa kuljetussopimuksen muutos tapahtuu, kun kuorma osoitetaan kuljetettavaksi maahan, jossa sovelletaan SMGS-rahtikirjaa;
 - Suomen tasavallan rautatieraja-aseamalla, jossa kuljetussopimuksen muutos tapahtuu, kun kuorma osoitetaan kuljetettavaksi maahan, jossa sovelletaan CIM:iä.
- 4.3. Kun tavaraa kuljetetaan Suomen tasavallasta Venäjän federaation kautta transitona ja määrämaana on maa, jossa sovelletaan SMGS:ää, laaditaan R-FPZS -rahtikirja näiden ohjeiden mukaisesti seuraavat seikat huomioiden:
- 4.3.1. lähettäjä merkitsee rahtikirjan kenttään 3 *Lähettäjän ilmoituksia* lopullisen vastaanottajan nimen ja osoitteen. Tarvittaessa lähettäjä merkitsee itsensä SMGS-rahtikirjan sivun 4 saajaksi (rahtikirjan kaksoiskappale), jonka kuljetusyhtiö tekee asemalla, jossa kuljetusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat;
- 4.3.2. lähettäjä merkitsee rahtikirjan kenttään 4 *Vastaanottaja* sen kuljetusyhtiön kirjainlyhenteen, joka tekee uuden kuljetussopimuksen asemalla, jossa kuljetusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat (RZD);
- 4.3.3. lähettäjä merkitsee rahtikirjan kenttään 5 *Määräasema* sen aseman nimen ja koodin, joka on Venäjälle saapuvan kuorman raja-asema (asema, jossa kuljetussopimusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat), rautatien kirjainlyhenteen (RZD) sekä merkitsee "Kuljetettavaksi asemalle _____ (lopullisen määräaseman nimi ja määrämaa)";
- 4.3.4. lähettäjä merkitsee rahtikirjan kenttään 6 *Rautatieraja-asemat* Venäjällä sijaitsevan poistumisraja-aseman nimen ja poistumisraja-asemat maissa, joiden kautta kuljetus tapahtuu transitona;
- 4.3.5. lähettäjä merkitsee rahtikirjan kenttään 22 *Kuljetusyhtiöt* kuljetusyhtiöiden kirjainlyhenteet ja koodit, jotka kuljettavat tavarat SMGS-ehdoilla sekä kunkin yhtiön vastaavan rataosuuden (osuuden alku ja loppu: asemat ja niiden koodit);
- 4.3.6. lähettäjä merkitsee rahtikirjan kenttään 23 *Kuljetusmaksujen maksaminen* niiden kuljetusyhtiöiden nimet, jotka osallistuvat transitokuljetukseen SMGS-ehdoilla ja kuljetuksen maksajan jokaiselle yhtiölle sekä maksuperusteen (maksajan koodi, sopimuksen numero ja päiväys ym.);
- 4.3.7. kuljetusyhtiö, joka muuttaa kuljetussopimuksen asemalla, jossa kuljetusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat, tekee R-FPZD -rahtikirjan sivun 2 (matkakirja) kääntöpuolen kenttään 36 *Tavaran luovutus vastaanottajalle* seuraavan merkinnän: "Tavara lähetetty asemalle _____ (merkitään lopullinen määräasema) lähetysnä nro _____ SMGS, päivätty _____ (päivämäärä).

- 4.4. Kun tavaraa lähetetään Venäjän federaatiosta transitona rautateitse Suomen tasavallan kautta ja määrämana on maa, jossa sovelletaan CIM:iä, laaditaan R-FPZS -rahtikirja näiden ohjeiden mukaisesti seuraavin huomautuksin:
- 4.4.1. lähettäjä merkitsee kenttään 3 *Lähettäjän ilmoituksia* lopullisen vastaanottajan nimen ja osoitteen. Tarvittaessa lähettäjä merkitsee itsensä CIM-rahtikirjan sivun 4 (rahtikirjan kaksoiskappale) saajaksi, jonka kuljetusyhtiö on tehnyt asemalla, jossa kuljetusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat;
- 4.4.2. lähettäjä merkitsee rahtikirjan kenttään 4 *Vastaanottaja* sen kuljetusyhtiön nimen tai kirjainlyhenteen, joka on tehnyt uuden kuljetussopimuksen asemalla, jossa kuljetusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat;
- 4.4.3. lähettäjä merkitsee rahtikirjan kenttään 5 *Määräasema* sen aseman nimen ja koodin, joka on raja-asema, kun tavara poistuu Suomen tasavallasta (asema, jossa kuljetussopimusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat, esimerkiksi Tornio), Suomen rautatien nimen tai kirjainlyhenteen sekä kirjoittaa "Kuljetettavaksi asemalle _____ (lopullisen määräaseman nimi ja määrämaa)";
- 4.4.4. lähettäjä merkitsee rahtikirjan kenttään 22 *Kuljetusyhtiöt* kuljetusyhtiöiden kirjainlyhenteet ja koodit, jotka kuljettavat tavarat CIM-ehdoilla sekä kunkin yhtiön vastaavan rataosuuden (osuuden alku ja loppu: asemat ja niiden koodit);
- 4.4.5. lähettäjä merkitsee rahtikirjan kenttään 23 *Kuljetusmaksujen maksaminen* niiden kuljetusyhtiöiden nimet, jotka osallistuvat transitokuljetukseen CIM-ehdoilla ja kuljetuksen maksajan jokaiselle yhtiölle sekä maksuperusteen (maksajan koodi, sopimuksen numero ja päiväys ym.);
- 4.4.6. kuljetusyhtiö, joka muuttaa kuljetussopimuksen asemalla, jossa kuljetusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat, tekee R-FPZS -rahtikirjan sivun 2 (matkakirja) kääntöpuolen kenttään 36 Tavarat luovutus seuraavan merkinnän: "Tavara lähetetty asemalle _____ (merkitään lopullinen määräasema) CIM-rahtikirjalla nro _____, päivätty _____ (päivämäärä)".
- 4.5. Asemalla, jossa kuljetussopimuksen oikeussäännökset vaihtuvat, kuljetusyhtiö
- 4.5.1. tekee R-FPZS -rahtikirjan tietojen perusteella toisen kansainvälisen sopimuksen mukaisen rahtikirjan, jonka kenttään *Lähetysasema* kuljetusyhtiö merkitsee sen aseman nimen ja koodin, jossa kuljetusta koskevat oikeussäännökset ovat vaihtuneet, sekä rautatien nimen tai kirjainlyhenteen;
- 4.5.2. liittää uuteen rahtikirjaan R-FPZS -rahtikirjan sivun 1 (alkuperäiskappale) ja merkitsee uuden rahtikirjan kuljetusyhtiön merkinnöille varattuun kenttään "Liitteenä rahtikirja _____ (numero ja päivämäärä)";
- 4.5.3. lähettää lähettäjälle R-FPZS rahtikirjan sivun 3, jos lähettäjä on sitä pyytänyt R-FPZS -rahtikirjan kentässä 3 *Lähettäjän ilmoituksia*.
- 4.6. Kun tavarat kuljetetaan maasta, jossa ei sovelleta Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välistä sopimusta suorasta kansainvälisestä rautatieliikenteestä, laatii kuljetusyhtiö R-FPZS – rahtikirjan asemalla, jossa kuljetusta koskevat oikeussäännökset vaihtuvat. Tiedot siihen otetaan rahtikirjasta, joka on tehty toisen kansainvälisen sopimuksen mukaisen, rautatieliikenteen kuljetukselle oikeusnormeja asettavan rahtikirjan mukaisesti. Tällöin:
- 4.6.1. kuljetusyhtiö merkitsee kenttään 2 *Lähetysasema* aseman nimen ja koodin, jossa oikeussäännökset vaihtuvat, sekä rautatien nimen tai kirjainlyhenteen;
- 4.6.2. kuljetusyhtiö liittää R-FPZS – rahtikirjaan toisen kansainvälisen sopimuksen mukaisen, rautatieliikenteen kuljetukselle oikeusnormeja asettavan, rahtikirjan sivun, joka on tarkoitettu tavarat vastaanottajalle ja tekee asiasta merkinnän kenttään 30 *Kuljetusyhtiön merkintöjä* "Liitteenä rahtikirja _____ (numero ja päiväys)";

- 4.6.3. kuljetusyhtiö toimittaa lähettäjälle R-FPZS – rahtikirjan sivun 3 *Rahtikirjan kaksoiskappale*, jos tämä on sitä pyytänyt toisen kansainvälisen sopimuksen mukaisessa, rautatieliikenteen kuljetukselle oikeusnormeja asettavassa rahtikirjassa.
- 4.7. Jos kuljetusyhtiöt ovat niin sopineet, voidaan kolmannelle maasta saapuvat vaunut luovuttaa sähköisellä R-FPZS -rahtikirjalla, kun luovutusjunan papereihin on liitetty toisen kansainvälisen sopimuksen mukainen rahtikirja paperisena, jos toinen kansainvälinen sopimus ei tunne sähköistä rahtikirjaa.

5. Rahtikirjaan tehtävät merkinnät, jos tavara siirtokuormataan kuljetuksen aikana vaunuun tulleen teknisen vian vuoksi

- 5.1. Jos kuormattuun vaunuun on tullut tekninen vika kuljetuksen aikana eikä kuljetusta voida jatkaa, tavara siirtokuormataan toiseen tai useampaan vaunuun. Kuljetusyhtiö, joka siirtokuormaa tavarat, vetää kentistä *Vaunut*, *Vaunun toimittanut*, *Kantavuus*, *Akselit*, *Taarapaino*, *Säiliötyyppi* aiempaa vaunua koskeneet tiedot yli siten, että ne ovat edelleen luettavissa, ja merkitsee niiden alle uusien vaunujen vastaavat tiedot. Kuljetusyhtiö merkitsee kenttään *Tavarat paino* painon tai kenttään *Kollimäärä* kollien kappalemäärän siirtokuormauksen jälkeen. Jos tavara siirtokuormataan yhdestä vaunusta kahteen tai useampaan vaunuun, merkitsee kuljetusyhtiö lisäksi kenttään *Kuljetusmaksut* koskevat merkinnät tekstin ”Siirtokuormattu _____ (merkitään lukumäärä) vaunuun, koska _____ (merkitään konkreettinen syy)”.
- 5.2. Jos osa tavarasta siirtokuormauksen jälkeen lähetetään erillään rahtikirjalla varsinaisesti lähetetystä tavarasta, tekee kuljetusyhtiö asiakirjan, jolla osa tavarasta lähetetään määräasemalle. Alkuperäisen rahtikirjan kenttään *Kuljetusyhtiön merkinnät* kuljetusyhtiö merkitsee ”Tavara _____ (kg/kpl) lähetetään erikseen _____ (asiakirjan nimi ja numero).” Kuljetusyhtiö vahvistaa merkinnän leimallaan.